

El Gironès

ANY I

BIBLIOTECA PÚBLICA
GIRONA NUM. 14

Redacció i Administració:
PLAÇA INDEPENDENCIA, 16. — Ent.

Dissapte 22 de Abril de 1916

PREUS DE SUSCRIPCIÓ:
Girona, trimestre 1'50 ptes.
A fóra 2'00 "
Número solt 0'10 "

MEMORIAL D' AGRAVIS

ACUSEM

Moltes vegades en el decurs de la nostra campanya de propaganda a favor de la candidatura regionalista d'En Santiago Masó i Valenti, ens hem referit a les insidies propagades pels nostres enemics contra nosaltres, a les afirmacions gratuïtes llençades al vol contranostres, a les falsetats esgrimides com arma contra nosaltres, a les injúries escampades contra nosaltres.

La dignitat, patrimoni de tot partit polític que s'aprecia de mantenir una política d'ideal; l'honor d'un nom, que s'engega a la brega en defensa d'aquest ideal, i que ha sigut dignificat mercès al esforç del treball i l'honradesa, no poden ser objecte de tanta baixa agresivitat, no pot consentir-se sense protesta dels cors i de les ments honrades, l'injúria a coses que són segrades perquè són patrimoni de les afeccions més pregoneres del esperit, com tampoc pot consentir-se que passin sense sanció deguda la vilesa d'un procedir, que lluny de sapiguer mantenir la lluita en una esfera enlairada, no sab capir-ne la seva eficàcia i fangueixa en el basal de totes les concupiscències, llençant al xarvotegar esquixos que taquen la puresa de la personalitat que 'ls produeix.

Prò ara en expiació suprema d'aquesta manera de procedir, aném a concretar; perquè ha arribat l'hora de passar comptes, a fi de que presentant les coses amb tota claretat i nuesa pugui formar juí l'opinió sensata, tan respecte nosaltres, com respecte a nostres adversaris, que han vingut oblidant totes les prescripcions de la bona criansa, que mana respectar al enemic, que prohibeix l'us d'armes indegudes, que damna la falsetat, l'insidia i la calúmia.

Calificatius a la candidatura regionalista

«El Norte» del diumenge dia 26 de Març, califica a la candidatura regionalista de filla del odi i de la passió, ja

diu, que «todo aspecto regionalista sano está representado por la nuestra (la del señor Iglesias).

El mateix diari diu en el dia 28, parlant de Vilademuls: «a más de señalarse el señor Rahola como continuador del caciquismo del señor Cusi, ha producido general desagrado su conducta izquierdista y francófila expuesta en la reciente ida a Perpignan».

El dimecres dia 29, aparagueren uns cartells que deien: «la candidatura lliguera de D. Santiago Masó, es una candidatura de DE DESPECHO. Sus patrocinadores y el mismo candidato están seguros de su derrota». Avalaven aquest cartell «els maestros de doctrina», que per lo vist son falsos i anònims mestres de doctrina.

El dissapte dia 1 d'Abril, referint-se als pasquins fixats, recomanant la candidatura regionalista del senyor Masó, com una qüestió de dignitat, diu l'orgue del jaumisme del senyor Iglesias i Font: «donde dice tal, (dignitat) debería leerse traición, orgullo, despecho, cualquier cosa, i MENOS DIGNIDAD!».

El divendres dia 7 d'Abril, diu el mateix periòdic dirigint-se als catalanistes: «En Masó, quina presentació vos humilia, no pot sortir».

Interminable faríem aquest apart; el jo acuso del nostre número passat, recull tot un seguit de reprobables qualificatius per la candidatura regionalista, publicats per els partidaris del senyor Iglesias.

Falsetats

De l'orgue jaumí del 31 de Març: «... según se nos asegura, nuestros amigos del distrito de Vilademuls, piensan reproducir los artículos (de «El Correo Catalán» sobre francofilia) como arma más eficaz para combatir la candidatura del señor Rahola, cuyos deseos francófilos e intervencionistas tan bien conocidos son etc.» (Encara que no diu quan).

Del mateix del dia 1 d'Abril en l'article «Católicos; obediencia al Papa!»: «sus individuos (referint-se als regionalistes) son católicos según creo; pero lo son de estar per casa... y a veces han tratado a la religión con hostilidad manifiesta.

Del manifest publicat per el senyor Iglesias: «su tendencia (de la «Lliga») claramente anglo-francófila intervencionista, opuesta a la neutralidad».

El senyor Iglesias en son discurs digué: «... es indiscutible que al proclamarse la «Lliga» su neutralidad entre Dios y el diablo en la vida pública, niega al primero... convirtiéndose la neutralidad doctrinaria de la «Lliga» en ateísmo en el orden de los hechos.

«Se prueba... — con la presentación en algunos distritos, como por ejemplo en Vilademuls, de candidatos francamente anticatólicos; con aquel proyecto del llamado presupuesto de cultura, elaborado por la «Lliga»; con la autorización del

tránsito rodado en Barcelona durante el Jueves y Viernes Santo... De tot això i d'altres coses, dedueix que «no es lícito a ningún católico votarle (an En Masó).»

Parlant del regionalisme diu que «no es sinó una imperfecta rapsodia del regionalismo tradicionalista.»

Respecte a la Mancomunitat diu: «que su actuación es inaceptable, por representar la sustitución del centralismo madrileño por el barcelonés, del caciquismo ministerial por un caciquismo más odioso, por ser más cercano de la «Lliga».

Explica el perquè de l'enemiga dels regionalistes contra d'ell i en resú diu: que a Fornells instruí una denúncia criminal contra un mal administrador dels interessos del poble, que aquest mal administrador era masover d'un pròcer regionalista, que lleva un títol pontifici (més clar, el marquès de Camps), el qual li va exigir, com a diputat que era per Girona el senyor Iglesias, que obligués al principal dels denunciants a que retirés la denúncia, a lo que el senyor Iglesias sí hi negà. I des deleshores vé tota l'inquina dels regionalistes a la seva personalitat.

Diu l'orgue jaumí del dia 6 d'Abril, referint-se als regionalistes: «... en cambio se dice que VARIOS SACERDOTES les hacen el caldo gordo, ya recomendando su candidatura ante el Prelado, ya valiéndose alguno de su habilidad para sugerir pro Masó a quien pide informes. Si esto es cierto, es una VERGUENZA... y o ra rebeldía de más bulto.»

Del mateix diari i fetxa: «en la mayoría de los pueblos que han visitado (els regionalistes) se les ha recibido como un huésped molesto, que preciso sea despachado pronto y como se pueda, y les ha salido a portazo por cada casa en que han llamado con recios aldabonazos, en nombre de la «dolça» Cataluña que escarnecen, de la Religión que atropellan y de la dignidad que pisotean con sus nefandas actuaciones en pró del candidato o anticatólico.»

El diari jaumí del dia 7 d'abril, parla de l'acció pertorbadora dels catalanistes; diu que 'ls enemics (els catalanistes i els republicans) treballen de valent per a no fer un ridícol i es posen en joc armes de totes menes; bones i dolentes, honroses i denigrants; afirmen que 'ls elements catalanistes diuen que si a última hora veuen l'imminència del triomf den Pozo, votaran als carlins, de lo que no cal fiar-sen perquè l'altre vegada els enganyaren; senta la peregrina i descabellada afirmació de que 'ls catalanistes de Girona han rebut 40,000 ptes. de «La Lliga»; anomena novament al nostre candidat entrebancador i repeteix una vegada mes que 'l manifest electoral den Santiago Masó es insipit.

De «El Norte» del 8 d'Abril: «Mal debe andar la candidatura de «La Lliga» en el distrito de Gerona, cuando varios

de los oradores del mitin que se celebró anteayer, RECLAMARON EL CONCURSO DE LOS REPUBLICANOS.»

«Don Dalmacio Iglesias es el único candidato que puede representar dignamente a Gerona—deia «El Norte» del dia 9 d'Abril—porqué es el único que se ha declarado católico sin ambages ni dislingos, y porqué es el único que entiende de patriotismo.» (sic).

En el mateix número sosté que Don Santiago Masó (a qui no obstant reconeix que es tant patriota com cualsevolga altra) no podria sens rompre la disciplina actuar dins la política, sinó com a católico y españolista vergonzante: que de D. Santiago Masó supeditado como estaría a «La Lliga» no cabria esperar sinó las migajas que ese orgulloso centralismo (mas orgulloso que el de Madrid) se dignara concedernos; i que D. Dalmacio Iglesias es el verdader regionalista perquè «no se limita al amor de Cataluña sino que anhela el bien de todas las regiones.»

I en el mentat número se paragrafs suculents, plens de la major malícia, demana els vots dels tradicionalistes «que obedecen ciegamente»; dels catòlics «que no quieren ver a nuestra sacrosanta Religión deserrada de la sociedad y de la vida pública»; dels ciutadans que «no quieren ver su patria oprimida por el denigrante caciquismo de «La Lliga».

I en altres paragrafs rebosants d'impudor ens anomena a nosaltres «catòlics neutres», «embozados» i en cambi afirmà que ells «son los más y los mejores».

El senyor Fernández del Pozo en el seu discurs, plé d'innoble grolleria contra els regionalistes, repetí les falsetats publicades per «El Autonomista» contra el digníssim fabricant Sr. Ensesa i digué a més que ell havia vist els plànols del Sr. Puig i Cadafalch, per a construir a Reus el Manicomí que arà hi hà a Salt, segons projecte de traslat que acordà el Concell permanent de la Mancomunitat.

Paraules injurioses

El Sr. Iglesias en el seu discurs del miting de propaganda diu que la «Lliga» «imitando los procedimientos de la masonería, pretende etc.»

El mateix senyor compara la «Lliga» amb Anglaterra; prou coneguts son els penjaments que diu d'aquesta nació, que apliquen també a la «Lliga».

El senyor Iglesias parla de la campanya d'insults que fa «Diario de Gerona» i diu que 's fá en castellà per raons econòmiques, malgrat ser orgue de la «Lliga».

En el número 6 d'Abril diu que no 's pot votar an En Masó, perquè «si llegase a sentarse en los escaños del Congreso, la ominosa «Lliga», li lligaría la lengua, cuando de defender la Religión Católica se tra ara».

Del diari jaumí del dia 8 d'Abril: «en-

front nostre hi tenim als entrebancadors, al conglomerat del odi, que per miserables rancúnies personals, befa el nom de Catalunya, que fa servir per cobertora de totes les seves concupiscències i fa traïció a ja religió al procurar el triomf dels seus més fermes enemics».

En el mateix número hi ha un article molt suculent intitulat «Gazapos a porfia» i qual autor malgrat amagar-se en el pseudònim es prou conegut i calificat, que diu en mig de grans penjaments i frases grolleres: «el tal señor (En Masó) anda con mala compañía, tan mala que como tal, ES PRACTICAMENTE ATEO».

El *Autonomista* del dia 6 d' Abril diu: «los trabajadores tienen enfrente de sus sagrados intereses a los negociantes de la «Lliga». Recordad aquel fabricante de harinas enemigo del pueblo, que se concertó con otros industriales para subir el precio de la harina y en su consecuencia el del pan. Si vencieran, gozarían de grande influencia en las luchas políticas y económicas, esos prohombres, consejeros, abogados y accionistas de las grandes compañías acaparadoras de negocios».

El *Autonomista* del dia 7 diu: «El señor Masó no ha defendido jamás ni como letrado ni como periodista, los intereses de los obreros, la causa de los humildes la vida y la libertad de los hombres perseguidos injustamente».

«Protegen los harineros y cometen coacciones vergonzosas en favor del candidato regionalista Sr. Masó, porque tienen la seguridad que de triunfar este candidato no les ha de faltar su más ferviente apoyo, para que puedan subir a su gusto los precios de las harinas, encarecer más el pan y obtener pingües negocios con el hambre del sufrido pueblo».

«Pueblo no te dejes sobornar por esos traficantes que no desean otra cosa que explotarte».

«¡Ojo! Pueblo, ya sabes quienes son tus verdugos».

«El *Autonomista* del dia 8 diu: «En realidad aquí (Girona) y en La Bisbal y en todas partes no guía a los regionalistas otro sentimiento que el del odio a la libertad».

De «El *Autonomista* del dia 8: «los regionalistas conscientes de que no tienen fuerza para triunfar en este distrito, aconsejan francamente en sus impresos y en sus periódicos la coacción y la practican sin escrúpulos».

Insidies i armes vengonyants

Els enemics nostres que no s'entretenen a investigar la lleugimitat, ni el decor de les armes que empleien han propalat una serie d'insidies vengonyants i vengonyoses. És el rumor que corre de boca en boca i que sospren la bona fé de la gent senzilla. És clar que no s'han vist contingudes aquestes insidies en les planes dels periòdics, ni mantingudes per l'aval d'un nom. És la baixa calúnnia, andònima, solapada, plena de criminal intenció. Aixó s'ajunta a certs actes de naturalesa denigrant, plens de falsetat i de malícia.

Anem a recullir uns i altres; uns i altres recullits en els carrers de llavis irresponsables, que cumplint amb inconsciència la malvada intenció dels que les feien circular, amagaven la responsabilitat de llurs autors.

Per aixó l'acusació va dirigida contra tots els nostres enemics que tantes proves d'enginy han sapigut donar, en contra nostra.

* * *

S'ha dit *sotto voce*, i propalat que aquelles 40.000 pessetes rebudes per a pagar els gastos electorals, havien sortit subrepticament de la *Caixa de Crèdit Comunal* de la Mancomunitat. Advertei-

ELECCIONS PER A SENADORS

MITING ELECTORAL REGIONALISTA

Avui a les sis de la tarde, en el CINEMA GRANVIA

Parlaràn:

Pere Rahola i Molinas
Joan Ventosa i Calvell

i els candidats a Senador

Frederic Rahola i Tremols
Joan Vallés i Pujals

xis que per dificultats d'emissió l'emprésit corresponent, la susdita Caixa no ha pogut funcionar en ara. (!)

S'ha dit i propalat que no s'podia votar al senyor Masó, perquè aquest senyor era partidari de portar-ho tot a Barcelona. Perquè era partidari també de treure el *Manicomio de Salt* i portar-lo a un altre lloc, a pesar de que aixó va ser contestat degudament pel senyor Masó, i com ja tindrem ocasió d'insistir de lo que s'tracta es de posar-lo en millors condicions sanitàries i econòmiques.

S'ha dit i propalat, que si sortia triomfant el senyor Masó, els advocats de Girona *veurien minvar la seva feina* perquè amb la influencia com a diputat, els hi *pendria tota*. (!!)

S'ha dit i propalat que si el senyor Masó sortia triomfant, s'APUJARÍEN LES SUBSISTENCIES. (!!!)

S'ha dit i propalat que'l senyor Riera que apoiava a Vilademuls al senyor Rahola, era el causant de que'ls pagesos de Sant Gregori, tinguessin que pagar el *vendí* pels caps de bestiar que portaven al mercat de Girona.

S'ha esgrimit com arma lícita per certs elements, l'assegurar i definir la voluntat eclesiàstica suprema de la Diòcesi, per a determinar a que les persones religioses i fidels a l'Església votessin la candidatura de D. Dalmau Iglesias, com única catòlica, quan els que tal feien sabien quina era la disposició del Prelat davant les eleccions.

S'ha esgrimit l'arma d'anar a fer presió en els col·legis de monges, aconsellant al senyor Iglesias, i demanant que's repartissin candidatures a les educandes a fi de que aquestes les donguessin als seus pares.

S'ha esgrimit l'arma per part dels elements *republicans* i *jaumins* de confeccionar candidatures enginyoses, destinades manifestament a suplantar la voluntat del elector amb formes enganyoses; i açó deurien fer-ho els primers en nom de la LLIVERTAT i els segons en nom de la VERIFAT DEL SUFRAGI.

S'ha esgrimit per part de D. Dalmau Iglesias personalment la següent arma: era en un poble en que'l senyor Rector li feu present l'impossibilitat de votar-lo, a lo que ell a grans crits manifestà la seva indignació, pronunciant les següents paraules: *caigui sobre la seva consciència la responsabilitat d'aital conducta tan poc catòlica*.

S'ha esgrimit una altre arma insidiosa: una persona molt caracteritzada per la seva actuació i els seus hàbits, trovà a un nostre repartidor, que donava als vianants els anuns del miting regionalista. S'encarà amb el repartidor exigint-li que deixés de repartir aquells papers, car de no fer-ho no usaria mai més dels

seus serveis professionals, amb els que aquell repartidor s'hi guanya la vida.

S'ha esgrimit l'arma per part de persones molt significades, de dir a individus manifestament catòlics, que el Prelat havia cridat a varis sacerdots que eren partidaris de la candidatura regionalista, i que per lo vist no participaven del criteri del Dr. Gou i Solà al creure que era *anti-catòlica por sus cuatro costados*, *practicamente atea* i *espanyolista y catòlica vergonzante*, i que aquells sacerdots havien sigut objecte de crues reprensions i amençats amb àtics radicals, que sols s'empleien i s'han empleiat contra determinats sacerdots de conducta poc exemplar.

S'han violentat consciències, s'ha amenaçat, s'han intentat procediments més indignes; s'ha apel·lat a tot en nom de Deu i de la seva llei santa.

Deixem de banda tot el cúmul d'insustancialitats propalades pels maurins; tota la serie d'incorreccions propalades pels republicans amb aquell seu llenguatge tan característic; deixem de banda tota la serie d'infantilitats, com alló dels fanalets de color que'l «Centre Catalanista» tenia preparats, aixís com lo del xampany; segons *El Autonomista*; deixem tot aixó de banda perquè fariem aquest document interminable.

Mot de la fin

I ara llegidor benèvol i discret, compara i pensa.

Contra els regionalistes perquè han tingut l'atreviment d'anar a lluita, tot hom s'ha irat contra d'ells i els penjaments que'ns han dit els hem senyalat ja d'una manera feaent.

Nosaltres no fem com els nostres enemics que diuen que'l nostre llenguatge es *groller* i no ho proven.

Judica, llegidor, judica; tots contra nosaltres; tots els enemics apel·lant a les mateixes armes.

¿No't diu res aquest fet indubitable? A nosaltres ens diu que's el despit del pobre contra el ric, del feble onra el poderós, del insignificant esperitualment contra el que sobressurt i fa via.

I nosaltres acabem dins l'aroma de la nostre idealitat amable, reflectint a aquesta guisa: Talment com l'Església Catòlica, a pesar d'haver-se al·liat contra d'Ella totes les furies infernals encarnades en la Terra, esgrimint totes les armes, no obstant l'Església s'ha mantingut ferma perquè representa la força i la veritat, talment el Catalanisme en l'ordre humà i en la nostre Catalunya ens es a passant una cosa pariona: representem la força i la veritat patriòtiques, contra nostre se confabulen totes les furies anticatalanes i el Catalanisme es manté ferm i resplandint lluminositats radiant.

Eleccions de Senadors

¡COMPROMISARIS!

Amb la serenitat i sensatesa que's norma de l'actuació política regionalista, venim avui a fer una suprema apel·lació al vostre patriotisme, al vostre seny i a la vostra consciència de ciutadans honrats, que representeu aquell sà criteri catalanesc que informa tota la vida del poble del que avui sou mandatari.

Com sempre venim a oferir-vos un màxim de garanties i ventatges encarnats pels candidats regionalistes

En Frederic Rahola i Tremols
i En Joan Vallés i Pujals

que més que ningú, que tan com el que més, resumeixen per lo que son i representen, tot aquell sentit de la nostra terra, amb un grau d'amor igual al que qualsevol de vosaltres pot tenir al troç de terra que l'ha vist naixer.

I els fets, d'una eloquència cent voltes superior que les paraules, confirmen les nostres afirmacions.

Si vosaltres avui al fer la tria dels homes que haveu d'ellegir vos inspireu amb un criteri d'idealitat i de patriotisme, no hi ha dupte, haureu de triar amb preferència als candidats regionalistes.

En Frederic Rahola i Tremols

que per dos vegades ha ostentat l'investidura de Senador per la nostra *Provincia*, es prou conegut de vosaltres per a que tingueu que fer-vos-en l'elogi. El seu zel infatigable, el seu xardorós patriotisme, la seva competència extraordinària en qüestions econòmiques, base de tota la vida i prosperitat del país, junt amb una vida al servei de la causa santa de Catalunya, són joiells que porten un relleu de gloria i honor al entorn del seu nom, que com en anteriors ocasions serà un nom imprescindible per vosaltres, car sabeu lo que val i lo que significa.

En Joan Vallés i Pujals

es un nom que sona en aquestes lluites per primera vegada, però es un nom que ja ha tingut una veritable glorificació. Agradósament recordem aquella brillantíssima gestió que era regidor de Barcelona en moments ben difícils per cert, com ell sapigué crear-se una rellevant personalitat política. Ara com a diputat *provincial* de Barcelona, ha continuat la tradició de laboriositat i competència que'l distingeix. Advocat distingidíssim, parlen per ell les seves obres com a juríconsult eminent, i la seva vibrant oratòria ha re·runyit posada en els actes més trascendentals de la novíssima vida política catalana. I totes aquestes qualitats, s'hi ajunta la fogositat d'una ardida joventut, que s'ha consagrat sempre al servei de la causa de Catalunya.

I En Frederic Rahola

i En Joan Vallés i Pujals

que han guanyat l'honor del seu nom mercès al esforç de la seva activitat i del seu treball, enamorats de la nostra terra amb un amor intensíssim, d'una honradesa immaculada, seran dos noms dels que no podreu prescindir.

Al votar-los com un sol home, i amb el seu triomf hareu votat per l'esplendor i el progrés de nostra terra, pel vostre honor de catalans, i podreu retornar a vostres llars amb la satisfacció suprema d'haver sigut útils a la patria i d'haver complert un deure de ciutadania.

* * *

Compromisarís: El *Compte de Figols* es el representant del maurisme gironí, tan desacreditat, que ha portat la corrupció del sufragi, i que s'ha significat pel seu seniment anti-català.

En *Bosch i Puig* es representant d'aquell centralisme causant de totes les nostres desgracies; d'aquell govern liberal que burla constantment els interes-

sos del país; es l'home que, un dia va demostrar-se en el Senat contrari als sentiments de Catalunya.

En *Polo i Peyrolón* es foraster, no podrà defensar els vostres interessos perquè no 'ls coneix, perquè potser no ha estat mai entre nosaltres. Es el representant d'un partit que no compa amb homes de casa per representar la seva terra, quan ha de recorre sempre a homes

forasters.

En *Pí i Sunyer*, es l'únic davant del qual hem de fer un acatament, car personalment es un home eminent, i un enamorat de Catalunya.

Devant de tot això voteu i feu votar la candidatura regionalista de

Frederic Rahola i Tremols
i **Joan Vallés i Pujals.**

COMENTARI

Segona afirmació post-electoral

Deiem l'altre dia que la primera conseqüència filla de la passada lluita, era relativa al triomf obtingut per l'entusiasme i la força del regionalisme gironí, que lliurà renyida batalla amb tota la conxorxa, tácita i expressa, de totes les altres forces polítiques conligades.

Pró també en aquella ocasió, nosaltres inquiríem: anava sol a la lluita el Regionalisme? Com estol polític constituït i organitzat anava sol, pró no fou sol en la brega a pesar d'això.

Rera el Regionalisme, vinculat en la candidatura d'En Santiago Masó, hi anava tota l'opinió sensata.

Aquella opinió que després d'haver-se vist defraudat per dos vegades consecutives, una que el triomf del senyor Iglesias, i un altre quan el triomf del senyor Pozo, buscava un camí fressat per a emprendre, de manava un bon astre que li servís de Nort i guia.

Aquella opinió sensata que cansada d'aguantar homes forasters i desacreditats, desitjava poguer posar els seus interessos en mans que no fossin estranyes, en mans que inspiressin la confiança deguda.

Aquella opinió sensata, que s'avia abandonada pels seus representants, que sols havien servit per a que'l nom gloriós de Girona se vegués barrejat amb l'humorisme que a son entorn aixequen homes que com ells, son prou per a donar a Girona una quarta immortalitat.

Aquella opinió sensata que mira sempre amb efecte un fill de la terra, que milita en les files d'una política honrada, sense radicalisme, sempre d'un just límit en el procediment, sobretot, més encara si aquell fill es una garantia d'acert i de profit com ho era la candidatura d'En Santiago Masó.

Aquesta opinió sensata, que anava desorientada, que s'entia plena de fàstic per lo passat, que volia veure alliberat el nostre districte de la malura de l'inutilitat dels seus representants, va acceptar amb entusiasme i efectuositat el nom que li presentava el Regionalisme gironí, que venia a fer-se una vegada més, càrrec perfecte de les circumstancies, i amb gran oportunisme venia a evitar que'l nostre poble se vegués orfe d'un representant lligítim, i que'ls seus interessos estiguessin en mans generoses i protectores.

I la candidatura regionalista al sortir a la llum, i al rebre aquest bateig gloriós i inoblidable per part del poble que pensa sense

passió i que's lliure com l'espai, la candidatura regionalista davant d'aital consagració, se convertí en una candidatura franca i genuïnament popular, essencialment gironina.

Per totes aquestes raons la nostra candidatura va fer una ascensió rapidíssima, fins arribar a cims abruptes, i des d'on se preveia la victòria esclatant que obtingué, malgrat mancar una part insignificant per a que sigués del tot completa

* * *

En una paraula podem dir que'l Regionalisme gironí, fou el que deixou aquella opinió sensata del son que dormia d'ensopiment i fàstic; ell fou el que li marcà rutes més segures i espaioses, que returerament conduïen al cim del progrés i de la vida forta: ell fou l'únic que s'aixecà per a defensar els drets segratíssims del nostre veritable poble.

I el Regionalisme sapigué ser el millor i més fort aglutinant d'aquesta opinió sensata que no agrada d'estridencies, ni de campanyes o propagandes violentes, ni de radicalismes d'ideal; d'aquesta opinió sensata que té interessos vitals a defensar, per que encarna el treball i la producció, que vol viure dintre un ample esperit de tradició i conser vadurisme, que s'inclina a favor del que sosté e seu programa amb més ecuanimitat, valentia i seny.

Com cap altre estol polític es doncs el Regionalisme, un poderós aglutinant d'aquestes forces desarticulades políticament i que necessiten un poder que les fixi i les enrocegera seu. I aixís s'ha demostrat en les darreres eleccions, i aixís si Deu vol, se demostrarà en successives i repetines ocasions, i aleshores com ara tindrem al costat nostre l'opinió sensata, imparcial i patriòtica de Girona, opinió que ara ha demostrat posseir la serenitat que manca a les masses jaumistes i republicanes.

Veusaquí doncs, la segona afirmació post-electoral: el Regionalisme Gironí, política central, mesurada i sabia, ha despertat, ha orientat, ha enrocegat darrera seu, l'opinió neutra, pró sensata de Girona, d'aquesta opinió que sab triar generalment lo més acurat i procedent. I aquesta opinió ha seguit el Regionalisme, s'ha palesat que aquest era el millor aglutinant polític.

Per aixó la victòria obtinguda pel Regionalisme es la victòria de Girona: per aixó la lluita se plantejava més que com una qüestió política, com una qüestió de dignitat.

PONS

Al senyor J. G. S.

El canonge Dr. Gou i Solà tot enfatidat perquè en nostra darrera edició li deiem que actuava de *rebada* dels jaumins dels senyors Iglesias i Font, arremet violentment contra nosaltres, calificant-nos de la manera que veurà el llegidor curiosíssim, quan hagi esment de la

prosa pintoresca que empleia el susdit senyor.

No recordant sens dupte que un dels valors que més se cotitzen en la vida dels homes, es l'educació i la politesa, manifesta en plena desconsideració pel pròxim, que si al *ràs de terra* devallà quan les eleccions, ara que son passades més al *ràs de terra* s'arrocega.

Per lo vist ha sentit una forta punyida, per les nostres paraules. Cal conso-

lar-se, molt senyor nostre, i cal pensar també que 'ls *nenes imberbes* saben e vegades comportar-se com a homes, i cal pensar també que sovint a l'inversa els *homes fets*, els *vells*, descendeixen al terreny dels infants, com ho vé a palesar el fet de que certs autors vagin de casa en casa, i procurin col·locar amb gran assiuat obres mancades d'acceptació, de la faisó mateixa que les criatures importunens als pares per la compra d'un juguet.

En quan a l'interpretació de les Normes pontificies, tot i salvant l'autoritat del Dr. Gou i Solà, ens permeiem fer-li avinent que son més alts mestratges els calificats per a interpretar-les i aplicar-les, com també li fem avinent que persones de major autoritat i amb tanta o més erudició i competència estimen, amb sòlida argumentació, que precisament aquells que més les contraverteixen son els que 'ls Dr. Gou i Solà vol defensar.

Malgrat la nostra petitesa, i el nostre valer insignificant, reconegut per nosaltres avans que per ningú, no sentiríem cap temensa d'acceptar el rep'e que 'ns dirigeix el Dr. Gou i Solà; pró després del seu escrit del dia 18, no veiem que 'ns ofereixi cap garantia per a discutir, per quan amb una desinvoltura insospitada, se diu que la nostra tasca política es anticatólica por sus cuatro costados, i amb aquesta monjoia i en aquest nivell, nosaltres no hi tenim discussions.

I se diu aixó en defensa de tota una actuació que en les darreres eleccions, malgrat el mantell de catolicitat amb que s'abruga, no ha reparat en usar del engany, de la falsetat i la calumnia per a fer surar totes les seves finalitats.

I en la vida anecdòtica dels homes, podrà consignar-se una paradoxa més: a la lliçó despectiva, inconsútil que pretenia donar el Dr. Gou i Solà, al *nene anónimo*, aquest sense auxiliis de ningú, en plena *infantesa* de la vida s'ha complagut en donar un modest exemple de correcció i serenitat al molt respectable Dr. Gou i Solà, que s'ha volgut abrogar el paper d'un *perdona-vides* periodístic.

J. DE C. I. A.

* * *

Veusaquí ara l'escrit del Dr. Gou, que hem contestat i que deixem al teu seré juí, lector amable i discret:

A UNA CHIQUILLADA

El organillo regionalista de la Plaza de la Independencia quiere meterse conmigo, y no sabiendo como hacerlo el pobre imberbe, me llama «rabada», habla después por boca de ganso y termina con expresiones tan cultas (¡si será aristócrata el hombrecillo!) como «terra fangosa» y «periodismo despitado y repugnant».

Mira, nene anónimo: cuando seas hombre, podrás hombrear; ahora no. Y como tú no eres capaz de criticar mis escritos, invita a alguien que te saque de apuros y d' emuestre (lo indemostrable, porque no existe) que yo no he hablado dignamente de don Santiago.

¡Oh! ¡cómo os escuece que yo me haya metido con vuestra política! Pero, hijos, no había más remedio. Es anticatólica por sus cuatro costados y lo ha sido especialmente en Girona en las elecciones últimas. ¿Por qué no había de haber ningún sacerdote que saliese a la defensa de las Normas pontificias?

Es lo único que he hecho y querido hacer. A ninguna persona he faltado en mis artículos, y siempre me he mantenido en el terreno doctrinal, que no es, por cierto, el «ras de tierra» que se ha querido regalarme.

Y si no, vengan pruebas en contrario, y discutamos sin pasión, y dando la cara ¿eh?

J. G. S.

AGRE-DOLÇ

El Diuenge de Rams i el Dilluns Sant se celebrá, en nostra Seu, la tradicional funció de les Quarenta Hores. Al anar a escoltar els sermons que s'hi pronunciaren talment ens semblava trobar-nos en la Catedral de Cuenca o d' Astorga i no en la Seu gironina, car la llengua que 'ls aradors sagrats usaven no era la que amb preferència deuria retrunyir en la volta magestuosa de nostra superba Basílica sino en la que continuamente senten les d'aquelles Catedrals llunyanes.

Tan sols ún se n'hi pronunciá en nostre excelsa llengua catalana. Fou el de la benemérita «Cofradía de Sant Jordi» que clogué la funció amb una hora solemnia per la multitud ingent que 's congregá i pel magistral sermó, plé d'unció evangélica i de fervorós patriotisme, que Mossen Lluís Carreras hi desgraná amb eloqüència encisadora.

Fou una mostra palesa de com vibra el cor del nostre poble quan se li canta el maridatge de la Fé i de la Patria i fou alhora un acte de desagravi al bon Deu per als qui anteriorment havien menyspreuat la llengua que Ell els hi ha donada.

Es ben lamentable que ni el Capítol Catedral, ni la Corporació municipal ni les entitats, associacions i nobles families que consagren una hora d'homenatge al Deu de l'Eucaristia, no puguin despullar-se de la rutina de bandejar de la trona la nostre llengua i que els predicadors no sapiguen alligonar-se amb l'exemple del nostre Prelat i d'aquells digníssims i zelosos sacerdots que al encomena 'ls-hi un sermó no s'ajupen a la rutina ni a pretensions ridícoles sino que sols tenen en compte el profit espiritual, únic a que poden aspirar.

Cal fer remarcar, además, que en l' hora que costejá el «Centro Moral» també s'hi seguí la rutina de predicar en castellà, a pesar de predominar-hi en aquesta societat elements jaumins qui tan se vanten del seu amor a les nostres tradicions, pero que no encerten a demostrar-ho en ap dels seus actes. I és tant més reproable en quant fou, segons se 'ns ha assegurat, per imposició del President del «Centro Moral» que el P. Pius d'Igualada deixá, per excepció, d'usar la llengua que els apostòlics fills del Pare Sant Francesc acostumen a parlar per a dirigir-se als fidels catalans.

Mercat de Girona

Dia 22 Abril 1916

Productes agricols	Máxim		Mínim	
	Ptes.	Cts.	Ptes.	Cts.
Blat (els 100 Kgs.)	34'00		33'00	
Ordi "	31'00		30'00	
Ségol "	30'00		29'00	
Civada "	31'00		30'00	
Blat de moro "	35'50		34'50	
Fasoles "	64'00		60'00	
Faves "	37'00		36'00	
Pésols "	—		—	
Cigróns "	49'00		47'00	
Arroç "	70'00		48'00	
Fasols "	60'00		58'00	
Garrofes "	20'00		19'50	
Fenc (el quinar metric)	—		—	
Palla "	—		—	
Patates "	30'50		22'00	
Arrels i tuberculs "	—		—	
Llana blanca "	230'00		230'00	
id. negra "	220'00		220'00	
Vi (el hectòlitre)	60'00		50'00	
Aiguardent "	—		—	
Alcohol "	—		—	
Oli d'oliva "	135'00		120'00	
Formatges (el Kilo)	05'50		05'00	
Greixos "	02'75		02'50	
Bacallá sec "	01'85		01'75	
Cavalls (per cap)	—		—	
Mules "	—		—	
Burros "	—		—	
Vaques "	550'00		500'00	
Cabres "	—		—	
Porcs "	—		—	
Bous "	650'00		500'00	
Gallines (una)	05'50		03'50	
Pollastres "	04'00		02'50	
Ous (dotzenes)	01'30		01'20	

Llorts - Imprenta - Girona

GRAN FÀBRICA

d' Aiguardents,
Licors,
Aixarops,
Vermouth,
i vins selectes
de

JAUME REGÁS

Pont Major de Girona

Grans premis en les Exposicions univesals de París (1878) i de Barcelona (1888)

SOMBRERERIAde **RAIMONDA CREUHET**

Rambla Llibertat-22 - (Sota les voltes)

Gran assortit de sombreros i gorres de totes classes.

Trajos per a nens**F. SOLÀ****Optic i Joier**

Rambla de la Llibertat, - 26

GIRONA

Busquets i Llapart

BANQUERS

Ciutadans 5 i Ferreries Velles 6. — GIRONA

Telèfons: Urba, 88 - Interurba, 53

Comprém i veném, a l'acte, tota classe de valors nacionals i estrangers.

Realitzém, amb gran ventatja, totes les operacions de

BANCA, BORSA, CANVI, VALORS I CUPONS

Dalman Carles,
Plà i Cia.

Editors. -- GIRONA

Fabrica de Galetes i Biscuits

DE **SALVADOR PLAJA**

Premis en les Exposicions Internacionals del Tibidabo i de Barcelona

Telèfon 204 - Figuerola 33 - GIRONA

PERE M. CARRÉ

Habilitat de Classes passives, de Presons i de Sanitat

CENTRE ADMINISTRATIU

Representació d'Ajuntaments, fabricants i particulars.

(Unic despatx amb consulta gratis als Ajuntaments)

Representant en Barcelona i Madrid

Carrer de la Força, 8, 1er. - Girona

Telefon interurba núm. 40

ESMERAT SERVEI D' AUTOS

I COTXES DE LLO UER

DE **J. PLÉ, BOSCH Y Cia.**

Ciutadans, 10 i Ronda Figuerola

Telèfon 221 Telèfon 236

Especialitat en carruatges per a empreses particulars i oficials, casaments, bateigs i enterraments, etc., etc.

Economia en els preus**GRAN ESTABLIMENT**de **MANUEL PUJADAS**

Antiga CASA BONET, fundada en 1840

Abeuradors 10 i 12

Rambla de la Llibertat, 39

GIRONA

Camiseria, Merceria, Perfumeria, Llenceria,
Optica de Precisió

nmens assortit en Corbates, Teixits i Genres de punt per a la temporada d'hiver
ESPECIALITAT EN ELS ENCARRES

SABONS*Barangé*

BARCELONA,

GRANOLLERS, GIRONA

Alfred Ferrer

SASTRE-MODISTO

Plaça Constitució, 4, 1^{er}i Plaça Bell-Hoch, 2, 2^{on}

GIRONA

IMPREMTA**I LLIBRERIA****D. TORRES**

: OBJECTES :

D' ESCRITORI

GIRONA PL. CONSTITUCIO, 3

NASTRELLA SMARTde **J. Fernandez**

Ciutadans - 18

Tall inmillorable.
Les mes altes novitats
en tota temporada

Perruqueria de

R. CARBÓ

Ciutadans, 16 (Hotel Italians)

Especialitat en el tall del cabell i barbu

Servei esmerat

i antiséptic.

Abonaments

especials

Estanislau Aragó

Procurador dels Tribunals

Ciutadans -- 5. -- GIRONA

De 9 a 12 i de 6 a 9

Josep M.ª Riera i Pau

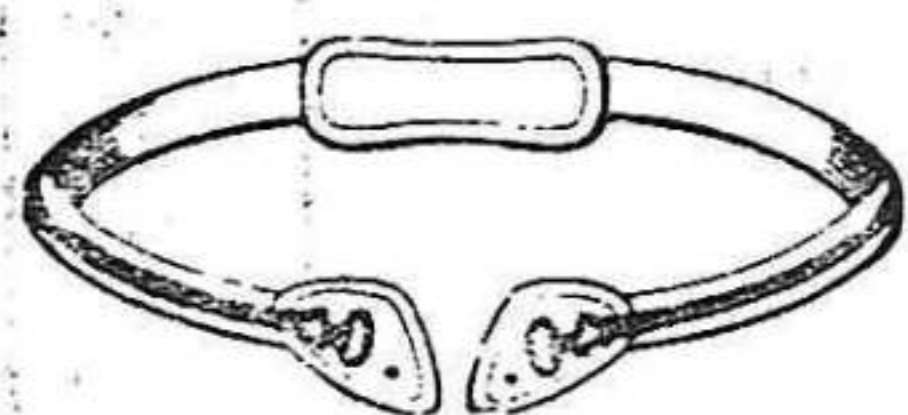
Metge Especialitzat en Malalties de

GOLA, NAS i ORELLES

Consulta de 9 a 12

NOU DEL TEATRE - 1er - 1er.

(cantonal a la plaça del Vi)

LA CREU ROJA

FARMACIA
ORTOPEDIA
PERFUMERIA

F. de A. Roca

Gabinet Ortopèdic per a la col·locació de tota mena d'aparells per a corregir les deformitats del cos humà.

Especialitat i grans existències en

Braguers i F. xes ventrals

SERVEI PERMANENT

Plaça del Oli. - Girona

EL GIRONÉS

PERIÓDIC SETMANAL

Política, Literatura, Art, Ciència, Informació Local i Comarcal

PREUS DE SUSCRIPCIÓ:

Girona trimestre	1'50 ptes
A fòra	2'00 "
Numero solt	0'10 "